

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Johdanto

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoanne liitteenä olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta. Lisäksi ehdotetaan muutettavan lakia ammatillisesta koulutuksesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta.

Tausta

Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kirjauksiin koskien ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin ja toiminnanohjauksen uudistamista.

Tavoitteet

Esityksessä ehdotetaan, että toteutettaisiin 1 tammikuuta 2026 alkava ja 31 joulukuuta 2033 loppuva kokeilu ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksesta. Kokeiluun valittaisiin enintään 40 koulutuksen järjestäjää, joiden järjestämisluvat korvattaisiin määräajaksi kokeiluluvilla. Kokeiluluvan saaneella ammatillisen koulutuksen järjestäjällä olisi pääsääntöisesti oikeus järjestää kaikkia ammatillisesta koulutuksen tutkintorakenteeseen kuuluvia tutkintoja ja niin sanottua laajennettua oppisopimuskoulutusta niiden tutkintojen ja osaamisalojen osalta, joita koulutuksen järjestäjällä ei olisi kokeiluluvassaan. Lisäksi koulutusta voisi järjestää vapaasti myös työvoimakoulutuksena ja englanninkielellä. Opetus- ja kulttuuriministeriö pitäisi neljän vuoden välein koulutuksen järjestäjien kanssa neuvottelut koulutuksen vaikuttavuutta ja laatua koskevista tavoitteista. Tavoitteet kirjattaisiin opetus- ja kulttuuriministeriön ja koulutuksen järjestäjän väliseen sopimukseen, ja tavoitteiden toteutumista seurattaisiin kokeilun aikana.

Esityksessä ehdotetaan, että ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmää uudistettaisiin

siten, että jatkossa valtion talousarvioon sisältyvä ammatillisen koulutuksen määräraha koostuisi toteumiin perustuvasta laskennallisesta perusrahoituksesta ja harkinnanvaraisesta rahoituksesta. Rahoitusmallia yksinkertaistettaisiin ja sen ohjausvaikutusta parannettaisiin karsimalla painotus- ja korotustekijöitä ja niiden kertoimia, sekä keskittämällä jäljelle jäävät kustannusvaikutuksia tasaavat painotus- ja korotustekijät opiskelijavuosirahoitukseen.

Esityksessä ehdotetaan, että oppimisen tuen järjestelmää uudistettaisiin. Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot korvattaisiin oikeudella oppimisen tukeen, joka olisi matalan kynnyksen tukimuoto. Lisäksi opiskelijan oikeutta erityiseen tukeen uudistettaisiin vahvistamalla opiskelijan oikeutta erityisopetukseen.

Vastausohjeet vastaanottajille

Opetus- ja kulttuuriministeriö varaa teille mahdollisuuden antaa lausuntonne esitysluonnoksesta. Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa ministeriölle lausuntonsa. Lausunnon voi antaa suomen tai ruotsin kielellä.

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse ministeriön kirjaamoon.

Lausunnon antaakseen vastaajan on rekisteröidyttävä ja kirjauduttava lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Mikäli et halua rekisteröityä palveluun, lausunnon voi lähettää myös sähköpostitse opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamoon (kirjaamo.okm@gov.fi). Lausunnoissa pyydetään käyttämään viitteenä diaarinumeroa VN/33727/2023.

Ministeriöiden, joilla on käytössä VAHVA, on vietää lausuntonsa VAHVAAan asialle VN/33727/2023.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan Hankeikkunassa ja lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 16.6.2024.

Valmistelijat

Lisätietoja antaa:

hallitusneuvos Anna Kankaanpää p. 0295 330 013 anna.kankaanpaa@gov.fi
neuvotteleva virkamies Ville Heinonen p. 0295 330 105 vile.p.heinonen@gov.fi (kokeilu)
opetusneuvos Kari Korhonen p. 0295 330 162 kari.korhonen@gov.fi (rahoitus, 27.5. alkaen)
opetusneuvos Anne Ekroth p. 0295 330 104, anne.ekroth@gov.fi (oppimisen tuen kokonaisuus)

Linkit

<https://okm.fi/hanke?tunnus=OKM059:00/2023> - Hallituksen esitysluonnos on luettavissa myös säädöshankkeen sivuilla.

<https://okm.fi/sv/projekt?tunnus=OKM059:00/2023> - Hankeikkuna på svenska

Liitteet:

[Propositionens huvudsakliga innehåll.pdf](#)

[Paragrafer på svenska.pdf](#)

[Hallituksen esitysluonnos030524.pdf](#)

Jakelu:

Akava Ry
Ammatillisen koulutuksen areena
Ammatillisen koulutuksen talouspäälliköt ry
Ammatilliset erityisoppilaitokset (AMEO-verkosto)
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf
Keskuskauppakamari
Kirkon työmarkkinalaitos
Kunta- ja hyvinvointialueyöntajat KT
Kuusikkokunnat
Liikenne- ja viestintäministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Oikeusministeriö
Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry
Opetushallitus
Saamelaiskäräjät
Sisäministeriö
Sivistystyöntajat ry
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry
Suomen Ammattikoulutuksen Johtajat SAJO ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Kansanopistoyhdistys ry
Suomen konservatorioliitto ry
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen opinto-ohjaajat SOPO ry

Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry
Suomen Oppisopimusosaajat ry
Suomen Rehtorit ry
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry
Suomen Yrittäjät ry
Tilastokeskus
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Traficom
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Urheiluopistojen Yhdistys ry
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi ry

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösehdotukset

Rahoituksen uudistusta koskevat säädösehdotukset

Oppimisen tukea ja erityistä tukea koskevat säädösehdotukset

Tilaukoulutusta koskevat säädösehdotukset

Muut ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

Asetusluonnokset

Muut kommentit

Lempinen Petri
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Kankaanpää Anna
Opetus- ja kulttuuriministeriö